

Οι υδατικοί πόροι στην εποχή της κλιματικής αλλαγής

Δρ Χριστίνα Θεοχάρη

Περιβαλλοντολόγος-Πολιτικός Μηχανικός

Λάρισα, 23 Μαΐου 2013

Το νερό ως κοινωνικό αγαθό

- Το νερό είναι ένα πολύτιμο **κοινωνικό αγαθό**.
- Το δικαίωμα πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό είναι **βασικό ανθρώπινο δικαίωμα**.
- Η διαχείριση των υδατικών πόρων αποτελεί ένα δραματικά επίκαιρο θέμα για την παγκόσμια κοινότητα.

Η κατάσταση με αριθμούς

- 1,2 δισ. ανθρώπων δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό.
- Η ρύπανση του υδατικού περιβάλλοντος, ευθύνεται για το 20-25% των θανάτων παγκοσμίως.
- Περίπου 2 εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο από ασθένειες που σχετίζονται με το νερό.

Ύδρευση-Αποχέτευση στους στόχους της χιλιετίας

- Ο ΟΗΕ το 2010 διακήρυξε ότι **η ύδρευση και η αποχέτευση** αποτελούν ανθρώπινο δικαίωμα και υποχρεώνει τις κυβερνήσεις να παρέχουν στους πολίτες τους **οικονομικά προσιτή πρόσβαση σε ασφαλές, καθαρό νερό και σε δίκτυο αποχέτευσης**.
- Ένας εκ των στόχων της Χιλιετίας του Ο.Η.Ε. είναι η μείωση στο μισό μέχρι το 2015 του 1,2 δισεκατομμυρίου ανθρώπων που σήμερα δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό.

2013

Διεθνές έτος συνεργασίας για το νερό

- Η UN-Water ζήτησε από την **UNESCO** να συντονίσει τις εκδηλώσεις ανά τον κόσμο για το Διεθνές Έτος για τη συνεργασία για το νερό, ιδίως λόγω της μοναδικής **διεπιστημονικής** προσέγγισης του Οργανισμού που συνδυάζει τις **φυσικές και κοινωνικές επιστήμες, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την επικοινωνία.**
- Ο στόχος του Διεθνούς Έτους είναι να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και η συνεργασία για να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις που της διαχείρισης των υδάτων υπό το πρίσμα της **αύξησης της ζήτησης για πρόσβαση στο νερό, την κατανομή και τις υπηρεσίες.**
- Δράσεις σε όλα τα επίπεδα στους σχετικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης **της εκπαίδευσης, του πολιτισμού, του φύλου, των επιστημών, της ηθικής διάστασης, καθώς και την πρόληψη και επίλυσης των συγκρούσεων.**

Συγκρούσεις/πόλεμοι για το νερό

Το νερό ως γεωστρατηγικό μέσο επιβολής οδηγεί σε περιφερειακές διαμάχες π.χ. Συρία -Τουρκία, Παλαιστίνη-Ισραήλ, ενίοτε και σε ανθρωπιστικές κρίσεις π.χ. Νταρφούρ κ.ά.

Τάσεις και νέα δεδομένα

α. Αύξηση της ζήτησης

1990:	770 κυβικά χιλιόμετρα
2000:	3.840 κυβικά χιλιόμετρα
2025:	πάνω από 5.000 κ.χλμ

-πληθυσμός

Η κατανάλωση νερού, σε παγκόσμιο επίπεδο διπλασιάζεται κάθε 20 χρόνια, αναπτυσσόμενη με διπλάσιους ρυθμούς απ' ό τι η αύξηση του πληθυσμού.

-αναπτυξιακή διαδικασία (αποσύνδεση)

β. Υποβάθμιση της ποιότητας του νερού

-απόβλητα (υποβάθμιση ή / και καταστροφή οικοσυστημάτων, απώλεια βιοποικιλότητας).

γ. Κλιματική αλλαγή

Η μεταβολή του κλίματος προσθέτει ένα επιπλέον **στοιχείο αβεβαιότητας** σχετικά με τη διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων.

Μείωση των αποθεμάτων γλυκού νερού λόγω της αύξησης των ακραίων καιρικών φαινομένων.

Διαταραχές στην βιοποικιλότητα.

Τήξη των παγετώνων.

Εξάπλωση μολυσματικών ασθενειών που συνδέονται με το ακατάλληλο νερό.

Επιπτώσεις

Οι τομείς της οικονομίας που επηρεάζονται περισσότερο:

- η γεωργία (αυξημένες ανάγκες άρδευσης)
- η ενέργεια (μείωση ποσότητας διαθέσιμου νερού για ψύξη και μειωμένη υδροηλεκτρική ενέργεια)
- η υγεία (ποιότητα νερού)
- η αναψυχή (τουρισμός)

Η ερημοποίηση

- Η ερημοποίηση θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή της Μεσογείου. Μεταξύ των χωρών που απειλούνται με ερημοποίηση είναι και η Ελλάδα (UNEP, 1992, Imeson and Emmer, 1992).
- Εκτιμάται ότι το 35% του ελλαδικού χώρου αντιμετωπίζει υψηλό κίνδυνο ερημοποίησης.
- Στις περιοχές «υψηλού κινδύνου» ανήκουν τα νησιά του Αιγαίου, **ένα μέρος της Θεσσαλίας**, η Ανατολική Στερεά Ελλάδα, η Ανατολική Πελοπόννησος, η Κρήτη - ιδιαιτέρως το νότιο και ανατολικό τμήμα της - καθώς και άλλες περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας.

Παράγοντες που προκαλούν/επιτείνουν την ερημοποίηση

- Άναρχη και απρογραμματίστη οικιστική και τουριστική ανάπτυξη χωρίς να παίρνει υπ' όψιν τούς διαθέσιμους υδατικούς πόρους
- Ανεξέλεγκτη ανάπτυξη υδροβόρων δραστηριοτήτων
- Εγκατάλειψη περιοχών μετά από πυρκαγιές
- Υπερβόσκηση
- Υποβάθμιση υδροβιοτόπων, καταστροφή δασών και δασικών εκτάσεων, δραστηριότητες που προκαλούν διάβρωση του εδάφους, αλόγιστη χρήση και κατασπατάληση νερού κ.ά.

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- Η διαμόρφωση μιας πολιτικής για την προσαρμογή στον τομέα των υδάτων θα πρέπει να κινείται σε δύο επίπεδα:
 - στο επίπεδο της βιώσιμης διαχείρισης των υδατικών πόρων (Οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα - 2000/60/ΕΚ) και
 - στο επίπεδο της αντιμετώπισης και διαχείρισης των κινδύνων, τους οποίους η κλιματική αλλαγή επιδεινώνει (πλημμύρες, λειψυδρία - ξηρασία).
- Για τους κινδύνους μάλιστα αυτούς, σχηματοποιείται σταδιακά **κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική και δίκαιο** (Οδηγία 2007/60/ΕΚ για τις πλημμύρες και πολιτική για τη λειψυδρία και την ξηρασία στην Ε.Ε.) στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της ευρύτερης Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την προσαρμογή.

Η αναπτυξιακή διάσταση του νερού

Η επάρκεια νερού καθορίζει τη δυνατότητα ή την αδυναμία ανάπτυξης και επέκτασης των παραγωγικών δραστηριοτήτων και της παροχής υπηρεσιών, προσδιορίζοντας πολλές φορές και αυτήν την αποδοτικότητά τους.

Η αναπτυξιακή διάσταση του νερού συνδέεται με τις επενδύσεις που γίνονται για την παραγωγή και αξιοποίηση του νερού, ανάλογα με τη χρήση στην οποία θα διατεθεί το νερό και οι οποίες διακρίνονται σε επενδύσεις:

- ύδρευσης (οικιακής χρήσης),
- άρδευσης

Επενδύσεις λοιπών οικονομικών δραστηριοτήτων όπως:

- βιομηχανική χρήση,
- παραγωγή ενέργειας, κλπ, ή σε συνδυασμό δύο ή περισσότερων εξ αυτών, επενδύσεις πολλαπλού σκοπού.

Νερό για τη γεωργία

Χρειαζόμαστε τρόφιμα καθώς και καθαρό γλυκό νερό για την παραγωγή των τροφίμων μας.

Λόγω της αυξανόμενης ζήτησης από ανθρώπινες δραστηριότητες, από τη μία, και της μεταβολής του κλίματος, από την άλλη, πολλές περιοχές, ιδίως στο νότο, πασχίζουν να βρουν επαρκείς ποσότητες γλυκού νερού για να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Το ζητούμενο είναι να συνεχίσουμε να καλλιεργούμε για την παραγωγή τροφίμων χωρίς να στερούμε από τη φύση το καθαρό νερό;

Σε αυτό θα βοηθούσε μια αποτελεσματικότερη χρήση του νερού στον τομέα της γεωργίας.

Ξεκινώντας με την αποτελεσματική άρδευση

- Ένας τομέας όπου νέες πρακτικές και πολιτικές μπορούν να κάνουν τη διαφορά ως προς την αποδοτική χρήση των υδάτων είναι η άρδευση των καλλιεργειών.
- Στις χώρες της Νότιας Ευρώπης (Ελλάδα, Ιταλία, Πορτογαλία, Κύπρος, Ισπανία, νότια Γαλλία), οι άνυδρες ή ημι-άνυδρες συνθήκες απαιτούν τη χρήση της άρδευσης. **Στις περιοχές αυτές, σχεδόν το 80% του νερού που χρησιμοποιείται στη γεωργία αφορά στην άρδευση.**
- Ωστόσο, στην άρδευση δεν πρέπει να γίνεται τόσο εντατική χρήση του νερού. Ήδη κάνουν την εμφάνισή τους τα οφέλη της αποδοτικής χρήσης των υδάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη τόσο μέσω της αποτελεσματικότητας της μεταφοράς (το ποσοστό του αντλούμενου νερού που παρέχεται στους αγρούς) όσο και μέσω της αποτελεσματικότητας της χρήσης στους αγρούς (το νερό που χρησιμοποιείται πραγματικά από μια καλλιέργεια σε σχέση με τη συνολική ποσότητα νερού που διοχετεύτηκε στην καλλιέργεια).
- **Τα δίκτυα αυξημένης αποτελεσματικότητας μεταφοράς και διανομής οδηγούν σε μια εκτιμώμενη αύξηση 95% της αποδοτικής χρήσης του ύδατος σε σύγκριση με τις μεθόδους άρδευσης που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα.**

Αλλαγή του τρόπου που ενεργούμε

- Επιπλέον της αλλαγής των τεχνικών άρδευσης, η εξοικονόμηση νερού και κόστους μπορούν επίσης να επιτευχθούν μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και ανταλλαγής γνώσεων που εκπαιδεύουν τους αγρότες σε πρακτικές αποτελεσματικότερης χρήσης του νερού.
- Στην Κρήτη, για παράδειγμα, έχει επιτευχθεί εξοικονόμηση νερού της τάξης του 9-10% μέσω της χρήσης μιας συμβουλευτικής υπηρεσίας σε θέματα άρδευσης. Η υπηρεσία ενημερώνει τηλεφωνικώς τους αγρότες για το πότε και πώς να αρδεύουν τις καλλιέργειες με βάση ημερήσιες εκτιμήσεις των συνθηκών που επηρεάζουν τις καλλιέργειες.
- Η αλλαγή των γεωργικών πρακτικών μπορεί επίσης να βελτιώσει, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, την ποιότητα του νερού που είναι διαθέσιμο σε άλλους χρήστες.
- Η χρήση ανόργανων και οργανικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, για παράδειγμα, μπορεί να αντιμετωπίσει πολλά από τα προβλήματα ρύπανσης των υδάτων από τη γεωργία.
- Επιπλέον, υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες για τη βελτίωση της ποιότητας του νερού σε ολόκληρη την Ευρώπη με ελάχιστη ή καμία επίπτωση στην κερδοφορία ή την παραγωγικότητα μέσω, για παράδειγμα, της μείωσης της χρήσης φυτοφαρμάκων, της τροποποίησης της αμειψισποράς και του σχεδιασμού ζωνών ανάσχεσης κατά μήκος των υδατορευμάτων.

Χρήση επεξεργασμένων λυμάτων στη γεωργία

- Η χρήση των λυμάτων στη γεωργία θα έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν περισσότεροι πόροι γλυκού νερού διαθέσιμοι για την κάλυψη άλλων αναγκών, συμπεριλαμβανομένης της φύσης και των νοικοκυριών.
- Με την κατάλληλη διαχείριση της ποιότητας του ανακυκλωμένου νερού, τα επεξεργασμένα λύματα μπορεί να παρέχουν μια αποτελεσματική εναλλακτική λύση για την κάλυψη της ζήτησης σε νερό στη γεωργία.
- Η χρήση των επεξεργασμένων λυμάτων στη γεωργία παρέχει ήδη σημαντικά οφέλη για τη διαχείριση των υδάτων σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες.
- Στην Κύπρο, για παράδειγμα, οι στόχοι ανακυκλωμένου νερού για το 2014 αντιστοιχούν περίπου στο 28% της ζήτησης νερού στη γεωργία το 2008.
- Στη νήσο Γκραν Κανάρια, το 20% του νερού που χρησιμοποιείται σε όλους τους τομείς προέρχεται από επεξεργασμένα λύματα, συμπεριλαμβανομένης και της άρδευσης 5.000 εκταρίων τοματοκαλλιεργειών και 2.500 εκταρίων μπανανοφυτειών.

Το νερό στην πόλη

Με την αύξηση του πληθυσμού, την αστικοποίηση και την οικονομική ανάπτυξη, η ζήτηση για γλυκό νερό στις αστικές περιοχές αυξάνεται σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Παράλληλα, η μεταβολή του κλίματος και η ρύπανση επίσης επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα του νερού για τους κατοίκους των πόλεων.

Στο υδατικό σύστημα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πολλοί παράγοντες, όπως:
ο πληθυσμός και το μέγεθος των νοικοκυριών,

- οι αλλαγές στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειών της γης,
- η συμπεριφορά των καταναλωτών,
- οι απαιτήσεις των οικονομικών τομέων (όπως είναι ο κλάδος του τουρισμού),
- η χημική σύνθεση του νερού και
- η διαχείριση της αποθήκευσης και μεταφοράς του νερού.

- Πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι προκλήσεις στις οποίες οδηγεί η μεταβολή του κλίματος και που μπορεί να περιλαμβάνουν απρόσμενες πλημμύρες, κύματα καύσωνα και περιόδους λειψυδρίας.
- Για την αποφυγή των **αστικών κρίσεων νερού**, πρέπει να διαχειριζόμαστε τους υδάτινους πόρους αποτελεσματικά σε όλα τα στάδια: από την παροχή καθαρού νερού έως τις διάφορες χρήσεις του από τους καταναλωτές.
- Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη μείωση της κατανάλωσης, καθώς και την ανεύρεση νέων τρόπων συλλογής και χρήσης του νερού.

Το υδατικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Η Ελλάδα διαθέτει σχετικά επαρκείς - με υψηλά ποιοτικά χαρακτηριστικά - ποσότητες υδατικών πόρων.

Σημαντική γεωγραφική και εποχιακή ανισοκατανομή τους:

- άνυδρα νησιά στην Ανατολική/Νότια Ελλάδα,
- πλεονασματικό υδατικό δυναμικό στη Δυτική και Βόρεια ενδοχώρα.

Η υφιστάμενη χρήση των Υδατικών Πόρων κατανέμεται ως εξής:

- Γεωργία 87%
- Ύδρευση 10%
- Βιομηχανία, ενέργεια κλπ χρήσεις 3%

Απόδοση της χρήσης των ΥΠ

- Απόδοση της χρήσης των ΥΠ:

Ιδιαίτερα στη Γεωργία, είναι χαμηλή. Στο 92% των αρδευόμενων εκτάσεων της χώρας η άρδευση γίνεται με συστήματα & τεχνικές υψηλών απωλειών (μεγαλύτερες του 50%) και χωρίς ορθολογική τιμολόγηση με συνέπεια την υπερεκμετάλλευση των υδροφορέων.

- Ύδρευση:

Γίνεται γενικά μέσω δικτύων με υψηλά ποσοστά διαρροής, ενώ οι ανάγκες της - για λόγους κατανομής πληθυσμού και τουριστικών αιχμών - εντοπίζονται στη Νότια Ελλάδα (Αττική) και τη Νησιωτική χώρα, όπου το υδατικό ισοζύγιο εμφανίζεται έντονα αρνητικό ιδιαίτερα τους θερινούς ξηρούς μήνες.

Ποιοτική κατάσταση

Η ποιοτική κατάσταση των υδατικών πόρων είναι γενικά καλή, σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτει η Κοινοτική και Ελληνική νομοθεσία ως προς τους γενικούς δείκτες και τις τοξικές ουσίες (συμπεριλαμβανομένων των φυτοφαρμάκων).

Υπερβάσεις εμφανίζονται σε τοπική κλίμακα όπως για παράδειγμα συγκεντρώσεις νιτρικών αλάτων στα υπόγεια νερά (π.χ. Αργολικό πεδίο, Θεσσαλικός κάμπος), εντοπισμένα προβλήματα που οφείλονται στη Βιομηχανική δραστηριότητα (Ασωπός, Κορώνεια) και φαινόμενα ευτροφισμού σε περιπτώσεις ευαίσθητων λιμνών.

Το σύστημα παρακολούθησης της ποιότητας στα νερά διασυνοριακών ποταμών παρουσιάζει ελλείψεις και λειτουργικές αδυναμίες.

Προβλήματα

1. Νησιά, παράκτιοι υγρότοποι και υδροφορείς, σε περιοχές με μεγάλη αστική, τουριστική και αγροτική ανάπτυξη είναι ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές σε σχέση με το υδατικό ισοζύγιο.
2. Παράνομες αντλήσεις, ακατάλληλες αρδευτικές μέθοδοι, κακοσυντηρημένα δίκτυα με σημαντικές απώλειες νερού.
3. Γεωργικές δραστηριότητες με αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων οδηγεί στην αύξηση της ρύπανσης των νερών.
4. Μεγάλες αστικές συγκεντρώσεις σε μάλλον άνυδρες περιοχές, π.χ. η Αθήνα και η αυξημένη τουριστική κίνηση σε ξερές περιοχές, όπως για παράδειγμα στα νησιά του Αιγαίου, εντείνουν τα προβλήματα τα οποία διαιωνίζονται, καθώς στις περισσότερες των περιπτώσεων τα μέτρα που επιλέγονται αποσκοπούν μόνο στην εξασφάλιση νερού χωρίς την παράλληλη αντιμετώπιση της σπατάλης του.
5. Χιλιάδες γεωτρήσεις που υπάρχουν λειτουργούν χωρίς ουσιαστικό έλεγχο, τα δεδομένα για το υδατικό δυναμικό των περιοχών είναι ελάχιστα έως ανύπαρκτα, οι εναλλακτικές μορφές εξοικονόμησης και διαχείρισης περιορισμένες.
6. Στην **Ελλάδα** το υδατικό αποτύπωμα είναι 2340 κυβικά μέτρα ανά κάτοικο ετησίως και έχει περίπου το 47% του συνολικού υδατικού αποτυπώματος έξω από τα σύνορα της.

7. Η υφαλμύριση, δείκτης της άναρχης και κακής διαχείρισης του υδατικού δυναμικού της χώρας μας. Το πρόβλημα είναι σοβαρότατο και χρειάζεται άμεση παρέμβαση και ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης.

8. Η υφαλμύριση παρατηρείται πλέον συχνά στα νησιά του Αιγαίου και γενικότερα στις παράκτιες περιοχές της χώρας μας. Η στάθμη σε μερικούς υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες μειώνεται κατά 5 μέτρα ετησίως (200 μ. τα τελευταία 40 χρόνια), ενώ το βάθος άντλησης νερού έφτασε στα 300 μ.

9. Τα αστικά λύματα και τα βιομηχανικά απόβλητα: αν και τα τελευταία χρόνια υπήρξε μια σημαντική βελτίωση με την κατασκευή πολλών εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών λυμάτων, εν τούτοις υπάρχουν κραυγαλέες περιπτώσεις οικολογικής καταστροφής υδάτινων σωμάτων.

Ώρα για δράση

- Η επίτευξη μιας πιο βιώσιμης χρήσης των αστικών δημόσιων αποθεμάτων νερού απαιτεί όχι μόνο τη λήψη μέτρων, αλλά επίσης την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα εξοικονόμησης νερού.
- Υπάρχουν διάφορα μέσα για την ενημέρωση των καταναλωτών νερού σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις και στον κλάδο του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων δικτυακών τόπων, σχολικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, φυλλαδίων των τοπικών αρχών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.
- **Η οικολογική σήμανση των συσκευών και η οικολογική πιστοποίηση των ξενοδοχειακών μονάδων**, για παράδειγμα, μπορούν επίσης να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αύξηση της ευαισθητοποίησης, βοηθώντας τους καταναλωτές να κάνουν ενημερωμένες επιλογές σχετικά με την αποτελεσματική χρήση και την εξοικονόμηση νερού.

- Η γεωργία, η παραγωγή ενέργειας, η βιομηχανία, η δημόσια υδροδότηση και τα οικοσυστήματα είναι όλα σημαντικά και όλα ανταγωνίζονται μεταξύ τους για αυτόν τον περιορισμένο πόρο.
- Η λειψυδρία έχει πολύ σοβαρές συνέπειες για τις οικονομίες που εξαρτώνται από την γεωργία και τη βιομηχανία. Ορισμένες ελλείψεις έχουν οδηγήσει ακόμη και σε περιορισμό του πόσιμου νερού σε περιοχές της Ευρώπης. Υπάρχουν επίσης και έμμεσες επιπτώσεις στην οικονομία, γιατί η μειωμένη ροή των ποταμών, η πτώση της στάθμης των λιμνών και των υπόγειων υδάτων, η εξαφάνιση υγροτόπων μπορεί να έχουν καταστροφικές συνέπειες στα φυσικά συστήματα που στηρίζουν την οικονομική παραγωγικότητα.
- Είναι απαραίτητο να υπάρξει μια μορφή «αποσύνδεσης», ώστε η αυξανόμενη οικονομική παραγωγικότητα να μην συνεπάγεται μεγαλύτερη χρήση νερού και συνεπώς μεγαλύτερες επιπτώσεις για το περιβάλλον.

Σχετικά με τη ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του νερού

- Οι υπηρεσίες ύδρευσης ανήκουν και παρέχονται από τον δημόσιο τομέα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90% των 400 μεγαλύτερων πόλεων του κόσμου (πόλεις με πληθυσμό μεγαλύτερο από 1 εκατομμύριο).
- Στις μικρές πόλεις και στην επαρχία το ποσοστό είναι ακόμη μεγαλύτερο.
- Στην Ευρώπη οι μόνες χώρες όπου η πλειοψηφία των υπηρεσιών ύδρευσης έχουν ιδιωτικοποιηθεί είναι **το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, η Ισπανία και η Δημοκρατία της Τσεχίας**. Στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες η ύδρευση παρέχεται από τον δημόσιο τομέα σε ολόκληρη την επικράτεια ή στο μεγαλύτερο τμήμα της.
- Στην **Γερμανία** οι υπηρεσίες ύδρευσης παρέχονται από τον δημόσιο τομέα παντού εκτός από το Βερολίνο (με την ιδιωτική υπηρεσία ύδρευσης του οποίου έχουν ανακύψει πολλά προβλήματα, όπως θα δείτε παρακάτω).
- Οι Κάτω Χώρες νομοθέτησαν το 2004 ότι είναι παράνομο οποιοσδήποτε πλην οργανισμού τού δημόσιου τομέα να παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης.
- Στην Ιταλία το 2011 καταψηφίστηκε με δημοψήφισμα ένας νόμος που θα διευκόλυνε την ιδιωτικοποίηση της ύδρευσης.

•

Σχετικά με τη ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του νερού

- Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μείωση των ιδιωτικοποιήσεων, στην Ευρώπη και σε όλον τον κόσμο, αφού οι ιδιωτικές εταιρείες δεν απέδιδαν τα αναμενόμενα, δεν έκαναν επαρκείς επενδύσεις και επέβαλαν υπέρογκες χρεώσεις.
- Στην Γαλλία, χώρα στην οποία εδρεύει μία από τις μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες ύδρευσης, πολλές πόλεις έχουν πλέον απορρίψει την ιδιωτικοποίηση.
- Το 2010 η πόλη τού Παρισιού αποφάσισε να ξανακάνει τις υπηρεσίες ύδρευσης δημοτικές, μετά από 25 χρόνια που τις παρείχαν οι δύο μεγαλύτερες ιδιωτικές εταιρείες της Γαλλίας, Suez και Veolia. Η ύδρευση στο Παρίσι είναι πλέον φθηνότερη.
- Οι πόλεις της Γκρενόμπλ και του Σερμπούργκ έχουν επίσης δημοτικοποιήσει ξανά τις δικές τους υπηρεσίες ύδρευσης, ενώ και άλλες πόλεις, μικρές και μεγάλες (μεταξύ των οποίων το Μπορντό), συζητούν το ενδεχόμενο.

- Στην Ουγγαρία, η πόλη του Πεκς δημοτικοποίησε ξανά τις υπηρεσίες ύδρευσής της το 2010, διακόπτοντας την σύμβαση που είχε με μια θυγατρική της Suez.
- Η πόλη τού Κάποσβαρ επίσης δημοτικοποίησε ξανά την δική της υπηρεσία ύδρευσης.
- Κατά την προηγούμενη δεκαετία συμβάσεις με ιδιωτικές εταιρείες ύδρευσης έχουν διακόψει:
 - η πόλη του Πότσδαμ στην Γερμανία.
 - αρκετές πόλεις στις ΗΠΑ, όπως Ατλάντα, Μιλγουόκι, Γκάρι και Λαρέντο.
 - η πόλη τού Χάμιλτον στον Καναδά.
 - η Αττάλεια στην Τουρκία και πόλεις σε πολλές άλλες χώρες, μεταξύ των οποίων η Ουκρανία, το Καζακστάν, η Γεωργία, το Ουζμπεκιστάν, ο Καναδάς, η Βραζιλία, η Αργεντινή, η Ουρουγουάη, η Νότια Αφρική, η Τανζανία και η Μαλαισία.

- Εκτός Ευρώπης παρατηρείται πολύ περιορισμένη ιδιωτικοποίηση.
- Στις ΗΠΑ περίπου το 85% των υπηρεσιών ύδρευσης ανήκουν και λειτουργούν από τον δημόσιο τομέα,
- Στην Ιαπωνία το 100%.
- Στις αναπτυσσόμενες χώρες η Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ και πολυεθνικές εταιρείες προσπάθησαν να πείσουν τις κυβερνήσεις να ιδιωτικοποιήσουν τις υπηρεσίες ύδρευσης, μα ιδιωτικές εταιρείες παραμένουν σε λίγες μόνο πόλεις.
- Κατά το παρελθόν η ύδρευση ιδιωτικοποιήθηκε σε ορισμένες αποικίες ή χώρες με οικονομικές δυσκολίες στις οποίες οι ομολογιούχοι ανέλαβαν τον έλεγχο των δημόσιων οικονομικών (όπως στην Τουρκία και στο Μαρόκο προς το τέλος του 19^{ου} αιώνα), αλλά αυτές οι πρώιμες ιδιωτικοποιήσεις συνήθως τελείωναν με το τέλος του οικονομικού ελέγχου.

